

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling

VÅR DATO
18.10.2022

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
22/03714-4

DERES REF.
2020/908-50

DERES DATO

Per Oluf Solbraa
Kongsvegen 1332
2647 SØR-FRON

Solbråsetra - 55/1, Sør-Fron - Avgjørelse av klage på tilskudd til restaurering av geitefjøs

Innledning

Vi viser til klagen din, Digisak-ID 77533, datert 29. mai 2022. Klagen gjelder Innlandet fylkeskommunes avgjørelse av søknad om tilskudd etter forskrift om tilskudd til fredete kulturminner i privat eie (FOR-2021-08-13-2508).

Klagen er oversendt til oss fra Innlandet fylkeskommune i brev datert 18. september 2022.

Vi mottok merknadene dine til fylkeskommunens oversendelse i e-post datert 27. september 2022. Saken er tilstrekkelig opplyst og blir behandlet.

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Innlandet fylkeskommunes vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Bakgrunn for saken

Du søkte om tilskudd til restaurering av geitefjøset på Solbråsetra 31. oktober 2021. Innlandet fylkeskommune fattet vedtak om tilskudd på opptil 200 000 kroner til tak, takås og fundamenter 20. mai 2022. Fylkeskommunen opplyser om at du i tillegg søkte om tilskudd til to andre bygninger, hvorav en er fredet og en ikke er fredet. Disse fikk avslag, da fylkeskommunen mente at geitefjøset måtte prioriteres. Det ble opplyst i vedtaket at det er kritisk å få satt i stand geitefjøset, og at det bør gjennomføres nødvendige avbøtende sikringstiltak for å unngå videre skadeutvikling dersom kravet til egenandel gjør det vanskelig.

Du klaget på tilskuddets størrelse.

Innholdet i klagen

I klagen ber om en ny vurdering fordi tilskuddet er betydelig lavere enn det du søkte om. Du opplyser om at tiltakene som er planlagt, vil ha en kostnadsramme på rundt 500 000 kroner. Bygningen er ute av bruk, men den er likevel viktig i tunet. For at det skal være økonomisk forsvarlig for dere å gå i gang med arbeidet, må tilskuddet minst utgjøre 70 % av kostnadsoverslaget.

Du viser til at reduksjonen i budsjettposten for fredete bygninger i privat eie de siste årene har ført til et misforhold mellom den private interessen og de statlige bevilgningene. Du mener at dette ikke kan aksepteres av eiere, og at dette gapet vil kunne føre til tap av unike bygningsverdier hvis det ikke tettes.

Videre viser du til at forskriften har blitt endret ved at det er tatt inn en bestemmelse om at tilskuddet som hovedregel ikke skal overstige 50 % av totalkostnaden i et prosjekt. I et hus som eier bruker og har nytte av, kan en slik tilskuddsandel i noen tilfeller være tilstrekkelig, mens det ikke vil være nok for et hus som eier ikke har bruk for. Du mener at statlige bevilgninger må økes kraftig, og at endringen i forskriften må reverseres.

Fylkeskommunens vurdering

Saken ble politisk behandlet av Hovedutvalg for kultur i møte 31. august 2022. Klagen ble ikke tatt til følge, og oversendt Riksantikvaren for endelig avgjørelse.

Fylkeskommunen har forståelser for de overordnede synspunktene du fremmer i saken, men mener at det ikke foreligger noen vektige grunner til å kunne fravike forskriften i dette tilfellet.

Dine merknader til fylkeskommunens oversendelse

Et tilskudd på 200 000 kroner medfører at tiltaket ikke vil bli gjennomført. Midlene kan heller bevilges til et annet prosjekt hvis tilskuddet heller ikke økes av Riksantikvaren.

Riksantikvarens vurdering

Formålet med tilskuddsordningen er å bevare fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie, og bidra til at slike settes i stand etter antikvariske retningslinjer. Tilskuddet skal i hovedsak dekke merkostnader, helt eller delvis, som følger av krav til antikvarisk utførelse.

Søknadsbeløpene er langt høyere enn de totalt tildelte nasjonale midlene, som årlig fastsettes av Stortinget gjennom statsbudsjettet. Derfor må både Riksantikvaren og regionalforvaltningen gjennomføre strenge avveininger ved fordelingen.

Det er Innlandet fylkeskommune som avgjør om det skal gis tilskudd og fastsetter tilskuddsbeløpet. Fylkeskommunen må prioritere tiltak og vurdere hva man ønsker å få ut av tilskuddsmidlene, som fordeles mellom fylkeskommunene av Riksantikvaren. Vurderingen er skjønnsmessig, men forskriften § 7 gir føringer for hvilke tiltak som skal prioriteres, herunder bygninger og anlegg hvor særlig store kulturmiljøverdier står i fare for å gå tapt.

I 2022 hadde Innlandet fylkeskommune en samlet sum på 22 millioner kroner til fordeling. Samlet søknadssum var på omtrent 91 millioner kroner. I tillegg til føringene i forskriften, opplyser fylkeskommunen at de blant annet har vektlagt å gi tilskudd til tiltak som må gjennomføres for å hindre varig tap av kulturminneverdier, skadeforebyggende tiltak og prosjekter som kan startes opp/gjennomføres i 2022.

Fylkeskommunen har tildelt deg midler fordi det vurderes som kritisk viktig å sette i stand geitefjøset basert på dets tekniske tilstand. Dersom tilskuddet er for lavt til at egeninnsatsen kan realiseres i 2022, mener fylkeskommunen at noe av tilskuddet bør benyttes til strakstiltak for å sikre at skadeutviklingen ikke eskalerer.

Tilskuddsrammen på 50 % av de totale kostnadene er ikke absolutt. I helt spesielle tilfeller kan det gis unntak. I vurderingen skal det legges vekt på kulturmiljøets verdi, nytten av kulturmiljøet og om det foreligger et særlig stort vedlikeholdsansvar i forhold til nytten.

Begrunnelsen for vedtaket er basert på de føringene og prioriteringene som var lagt til grunn for tildelingen. Riksantikvaren kan ikke se at fylkeskommunen har fattet vedtak på feil grunnlag, eller i strid med føringene i forskriften. Direktoratet finner derfor ikke grunnlag for å overprøve Innlandet fylkeskommunes prioriteringer.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Innlandet fylkeskommune vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28.

Vennlig hilsen

Lars Erik Eibak Bru
fung. seksjonssjef

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Innlandet fylkeskommune, Postboks 4404 Bedriftssenteret, 2325 HAMAR